

Sygn. akt VI KS 1/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

w sprawie chor. D. K.

oskarżonego z art.345 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 stycznia 2019 r.,

skargi prokuratora,

od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P.

z dnia 29 sierpnia 2018 r., sygn. akt SA [...],

uchylającego wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 28 maja 2018

r., sygn. akt Sg [...] i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Wojskowemu
Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2018 r., sygn. Sg. [...], Wojskowy Sąd Garnizonowy w P. skazał oskarżonego chor. D. K. z [...] Bazy [...] w P. za czyn art. 345 § 1 k.k., polegający na tym, że w dniu 11 grudnia 2012 r. około godz. 20.00, w K., w pokoju hotelowym Hotelu „[...]”, zajmując stanowisko starszego technika bazy w kluczu obsługi silników i śmigieł eskadry technicznej [...] Bazy [...] w P., dopuścił

się czynnej napaści na przełożonego - chor. szt. M. Ż., czasowo pełniącego obowiązki dowódcy klucza silników i śmigieł, w ten sposób, że uderzył wymienionego przełożonego głową w twarz, powodując u niego krwotok z nosa. Za przestępstwo to wymierzył oskarżonemu karę 3 miesięcy ograniczenia wolności oraz orzekł środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości, poprzez odczytanie jego sentencji na zbiórce żołnierzy JW [...] w P..

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości osobistą apelacją oskarżonego.

Wojskowy Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2018 r., SA [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w P..

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł prokurator Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w P.. Zaskarżając go całości, zarzucił obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 437 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że stwierdzone przez Sąd odwoławczy uchybienia w wyroku Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 28 maja 2018 r., sygn. Sg. [...], polegające na naruszeniu przepisu art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zeznań świadków nie uwzględniającą zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a także polegające na oddaleniu wniosków dowodowych złożonych przez oskarżonego oraz nieprzesłuchaniu uzupełniającym świadków: K. E., J. B., J. N., M. G. i D. K., a także nieprzeprowadzeniu konfrontacji pomiędzy tymi świadkami a świadkiem P. D., spowodowały konieczność uchylenia przedmiotowego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, podczas gdy podniesione w apelacji oskarżonego zarzuty odnoszące się do dokonanego przez Sąd I Instancji rozstrzygnięcia oraz uchybienia wskazane przez Sąd odwoławczy nie skutkowały potrzebą przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, a co za tym idzie brak było wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. przesłanek uzasadniających uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W konkluzji skargi prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga prokuratora jest zasadna, a jej uwzględnienie musiało skutkować uchyleniem wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego i przekazaniem sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W myśl przepisu art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku przeprowadzona na tle materiałów zgromadzonych w aktach sprawy każe zgodzić się ze skarżącym, że w sprawie oskarżonego nie zachodziły wymienione w art. 437 § 2 k.p.k. podstawy wydania przez Sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego.

Niczego w tej kwestii nie zmienia fakt wyraźnego zaznaczenia przez Sąd odwoławczy, że rozpoznanie sprawy wymaga przeprowadzenia na nowo w całości przewodu sądowego. Stwierdzenie to nie ma bowiem odzwierciedlenia w argumentacji, którą Sąd odwoławczy uzasadnił uchylenie zaskarżonego apelacją oskarżonego wyroku.

Przedstawiając w uzasadnieniu wyroku powody rozstrzygnięcia kasatoryjnego, Sąd odwoławczy powołał się na to, że przeprowadzona przez Sąd Garnizonowy ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie spełniała wymogów określonych w art. 7 k.p.k., wytknął Sądowi pierwszej instancji niezasadne oddalenie wniosków dowodowych, a także wskazał na braki dowodowe wymagające uzupełniającego, szczegółowego przesłuchania oskarżonego, pokrzywdzonego oraz wszystkich świadków i ich skonfrontowania.

Podane przez Sąd odwoławczy powody uchylenia wyroku nie stanowią jednak o konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 k.p.k.

Nie można przecież zapominać o tym, że w obowiązującym obecnie modelu postępowania odwoławczego zasadą jest merytoryczne orzekanie w postępowaniu apelacyjnym, które doznaje ograniczenia w ściśle określonych wypadkach wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. Charakter tej zasady najlepiej obrazuje orzecznictwo Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się, że nawet w przypadku wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego

postępowanie karne, w którym zakaz z art. 454 § 1 k.p.k. wyklucza odmienne orzekanie co do istoty przez sąd drugiej instancji, możliwość wydania orzeczenia kasatoryjnego zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko wadliwość wyroku uniewinniającego (umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne) i potencjalna możliwość skazania w dalszym postępowaniu nie wystarczą do przyjęcia, że zaistniała przeszkoda w postaci reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k. (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, OSNKW 2018, z.11, poz. 73).

Patrząc z tej perspektywy na przedstawione przez Sąd odwoławczy motywy jego rozstrzygnięcia, podkreślić trzeba, że w realiach niniejszej sprawy konieczność ponownej oceny przeprowadzonych dowodów nie stanowi podstawy wydania wyroku kasatoryjnego.

Biorąc pod uwagę to, że Sąd pierwszej instancji przeprowadzając przewód, przesłuchał wszystkie osoby mogące być świadkami zdarzenia będącego przedmiotem postępowania, nie może być mowy o konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości. Nie wdając się ocenę słuszności wskazywanych przez Sąd odwoławczy kierunków poszerzenia bazy dowodowej sprawy, gdyż nie wchodzi ona w zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k. (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23), stwierdzić trzeba, że jeżeli Sąd odwoławczy dostrzegł potrzebę ponownego przesłuchania oskarżonego i świadków czy też uzyskania informacji na temat metrażu pokoju hotelowego, w którym oskarżony miał uderzyć pokrzywdzonego, poddania oskarżonego badaniom wariograficznym i przesłuchania prowadzącego czynności postępowania

przygotowawczego na okoliczność tego czy był stronniczy, nic nie stało na przeszkodzie, aby uzupełnił materiał dowodowy w ramach swoich kompetencji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.